

Evaluatie Crowdfunding Voorschriften

Discussiedocument AFM

November 2016

Autoriteit Financiële Markten

De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten.

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Procedure	5
3. Voorschriften	6

1. Inleiding

De crowdfunding sector is de afgelopen jaren flink gegroeid: het aantal geïnteresseerde investeerders, crowdfundingplatformen, projecten en bemiddelde bedragen nemen toe. Als toezichthouder houdt de AFM ontwikkelingen in de gaten en draagt bij aan het verduurzamen en professionaliseren van de sector. De AFM streeft een goede balans na tussen consumentenbescherming en voldoende ruimte voor innovatie en groei. Daarom heeft zij de investeringsgrenzen per 1 april 2016 verhoogd en gelijktijdig een aantal voorschriften geïntroduceerd. De AFM heeft bij de invoering van de voorschriften aangekondigd dat zij in het najaar van 2016 de effectiviteit van de voorschriften zal evalueren.

Met de evaluatie beoogt de AFM de effectiviteit van het toezicht op de crowdfunding sector te verbeteren. De AFM vergaart met behulp van een nul- en éénmeting, die zij in samenwerking met vijf platformen heeft uitgezet bij investeerders¹, inzicht in de ontwikkelingen van crowdfunding en de daaraan gelinkte risico's. De AFM onderzoekt of die risico's worden gemitigeerd door de geïntroduceerde voorschriften. Ook de kosten van de voorschriften – die kunnen bijvoorbeeld bestaan uit administratieve lasten voor platformen of psychologische drempels die consumenten er onnodig van weerhouden te investeren in crowdfunding – vormen onderdeel van de evaluatie.

Met dit discussiedocument biedt de AFM aan platformen de mogelijkheid om input te leveren op een aantal specifieke aandachtspunten die de AFM heeft geïdentificeerd. Het discussiedocument heeft als doel input op te halen op de verschillende onderdelen van de voorschriften zoals die nu gelden, zodat de AFM deze kan meenemen in haar evaluatie van de voorschriften. Naast dit discussiedocument zal de AFM in de komende tijd in overleg gaan met enkele partijen om dieper inzicht op de verschillende standpunten te verkrijgen.

In het voorjaar van 2017 publiceert de AFM de uitkomsten van de evaluatie. Daarnaast wordt een sectorbrede bijeenkomst georganiseerd.

¹ Voor meer informatie, zie rapportage consumentenonderzoek.

2. Procedure

In dit discussiedocument legt de AFM enkele vragen voor waarop wij graag reacties ontvangen. Het discussiedocument is primair gericht aan de crowdfundingplatformen die middels een vergunning of ontheffing actief zijn op de Nederlandse markt. Uiteraard zijn reacties van andere stakeholders welkom en zullen wij deze tevens meenemen in onze evaluatie.

U kunt tot 9 december a.s. reageren op dit discussiedocument door een email te sturen aan crowdfunding@afm.nl met als onderwerp: Evaluatie discussiedocument.

- In het discussiedocument is een aantal vragen opgenomen. Het helpt ons als u een duidelijk en concreet antwoord kunt geven op deze vragen. Meer algemene reacties zijn echter ook welkom.
- De AFM wil geanonimiseerde input graag opnemen in het uiteindelijke onderzoeksrapport.
- U kunt uw reactie aanleveren door middel van het invullen van het antwoordformulier in Excel format. Aanleveren in dit format helpt ons bij het verwerken van uw input. Het staat u echter vrij om in een ander format aan te leveren.
- De AFM zal geen individuele terugkoppeling verstrekken.

3. Voorschriften

Investeringsgrenzen

In de voorschriften geldt een investeringsgrens van €80.000 voor leningen, en van €40.000 voor equity crowdfunding.

V1: Is de huidige investeringsgrens van €80.000 voor leningen proportioneel? Welk effect heeft de grens op de investeringen? Ziet u redenen om de grens te verhogen, te verlagen of te vervangen door alternatieven die hetzelfde doel nastreven? Welke onderbouwing, graag met concrete voorbeelden, heeft u hiervoor?

Investeerderstoets

De consument legt een investeerderstoets af wanneer deze voor het eerst meer dan €500 investeert. Elke keer wanneer de consument daarna meer dan €5000 investeert, moet deze opnieuw de investeerderstoets invullen. De herhaalde toets is opgezet als een beperkte versie van de investeerderstoets. Deze beperkte versie bevat enkel vragen over het vrij belegbaar vermogen van de consument. De positieve uitslag van de (herhaal)toets wordt door het platform objectief medegedeeld, na een negatief advies moet de consument actief op de risico's worden gewezen.

Het doel van de investeerderstoets is vast te stellen of investeren door middel van crowdfunding past bij (het vermogen van) de consument en om de consument te wijzen op de risico's die gepaard gaan met investeren via crowdfunding. Desalniettemin krijgen wij uit de sector signalen dat grotere investeerders last zouden ondervinden van de toets.

V2: Welke positieve en negatieve ervaringen heeft u met de investeerderstoets? Hoeveel consumenten haken tijdens of na het invullen van de investeerderstoets af? Platformen met een vergunning als beleggingsonderneming worden uitgenodigd hun ervaringen met de passendheidstoets te delen.

V3: Klopt het dat grote investeerders hinder ondervinden van de toets? Waar blijkt dit uit? Hoe kan de investeerderstoets beter aansluiten bij elke (soort) investeerder?

Actieve bevestiging/ontbinding

Platformen bieden de mogelijkheid aan consumenten een investering actief te bevestigen dan wel binnen 24 uur te ontbinden. Het uitgangspunt is dat dit consumenten de kans geeft om goed na te denken over hun beslissing.

V4: Hoe vaak komt het voor dat consumenten hun investering niet actief bevestigen of ontbinden na de 24-uurs wachttijd?

V5: Welke van de twee varianten – ontbinden versus actief bevestigen - gebruikt u? Welke positieve en negatieve ervaringen heeft u met de twee mogelijke varianten?

Een risico dat door de AFM wordt opgemerkt is dat leningen zo snel zijn volgeschreven dat consumenten nauwelijks de tijd hebben alle informatie tot zich te nemen en een daarop gebaseerde investeringsbeslissing te nemen.

V6: Heeft de sector het idee dat dit voorschrift een gepaste oplossing biedt? Zou de AFM haar genoemde doelen ook op een andere manier kunnen bereiken? Zo ja, op welke wijze?

Advies verantwoord deel vermogen en spreiding vermogen

Een consument moet door het platform geadviseerd worden een verantwoord deel van het vermogen te investeren in leningen. De AFM adviseert consumenten om maximaal 10 procent van het vrij belegbaar vermogen te investeren.

V7: Indien u over een indicatie beschikt van het aantal consumenten dat meer dan 10 procent van het vermogen investeert in crowdfunding, vernemen wij dit graag.

V8: Op welke manier wordt dit advies momenteel meegenomen in het investeringsproces van de consument? Welke maatregelen, indien aanwezig, worden genomen indien de consument meer dan een verantwoord deel van het vermogen wil investeren?

V9: Graag horen wij uw visie op een onderbouwde inschatting van de daadwerkelijke risico's van crowdfunding op (middel)lange termijn. Graag vernemen wij evenzeer een inschatting van wat een verantwoord deel van het vermogen inhoudt.

Vooralsnog is het beeld van de AFM dat consumenten de risico's van crowdfunding onderschatten. De AFM vindt dit zorgelijk, en is van oordeel dat dit ook niet bijdraagt aan een duurzame sector.

V10: Hoe kunnen platformen de risico's van crowdfunding op een goede manier communiceren aan consumenten?

Beleid platform lening aanvraag

Een crowdfundingplatform legt een beleid vast dat zij ten grondslag legt aan de beoordeling van een leningaanvraag van een onderneming en past deze criteria toe bij de beoordeling van een leningaanvraag. Daarnaast legt een platform ook een beleid vast dat zij ten grondslag legt aan de bepaling van de risicoclassificatie van een lening en past deze criteria toe bij de toekenning van een risicoclassificatie. Corresponderend met de risicoclassificaties van bepaalde leningen hanteert een platform bandbreedtes met rentepercentages.

De AFM ziet een grote diversiteit aan risicoclassificaties. Dat maakt het lastig voor consumenten projecten van verschillende platformen met elkaar te vergelijken. De AFM ziet ook dat consumenten veel waarde hechten aan de risicoclassificatie van het platform.

V11: Heeft u suggesties om dit te verbeteren? Welke voor- en nadelen ziet u in het standaardiseren van risicoclassificaties? Acht u de bandbreedtes met rentepercentages een bruikbaar instrument?

Algemene opmerkingen

In de voorgaande onderdelen hebben wij getracht de onderwerpen zo volledig mogelijk te behandelen. Het is echter mogelijk dat bepaalde zaken waarover u graag uw mening had gedeeld niet aan bod zijn gekomen. Wij nodigen u uit om resterende feedback hieronder op te nemen.

V12: Zijn er nog overige zaken die wij bij deze evaluatie in acht moeten nemen?

Autoriteit Financiële Markten
T 020 797 2000 | F 020 797 3800
Postbus 11723 | 1001 GS Amsterdam
www.afm.nl

De tekst is met zorg samengesteld en is informatief van aard. U kunt er geen rechten aan ontlennen. Door besluiten op nationaal en internationaal niveau is het mogelijk dat de tekst niet langer actueel is wanneer u deze leest. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is niet aansprakelijk voor de eventuele gevolgen – zoals bijvoorbeeld geleden verlies of gederfde winst – ontstaan door acties ondernomen naar aanleiding van deze tekst.